

Hallinto- ja ohjausosasto
Osastopäällikkö Tapio Laamanen

9.5.2023
VN/12056/2023

Viite: vastaukset valmistelupyyntöön 8.5.2023, oikeusministeriö

Kooste oikeusministeriön yhteydessä toimivista toimitelmistä

Sisällys

1	Oikeudenkäyntiavustajalautakunta, 0 €/v.	2
2	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta, 400 000 €/v.....	2
3	Arviointikriteerilautakunta, 30 000 €/v.....	2
4	Nimilautakunta, 3 000 €/v.....	3
5	Rikksentorjuntaneuvosto, 30 000 €/v.	3
6	Ahvenanmaan valtuuskunta, 22 800 €/v.....	3
7	Etnisten suhteiden neuvottelukunta Etno, 80 000 €/v.....	3
8	Henkilövahinkoasiain neuvottelukunta, 30 000–105 000 €/v.....	4
9	Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE, 5 000 €/v.	4
10	Kieliasiain neuvottelukunta, 3 000 €/v.	4
11	Taloulosaamisen neuvottelukunta, 10 000 €/v.....	4
12	Viittomakieliasiain neuvottelukunta, 3 000 €/v.	5
13	Yleishyödyllisten yhteisöjen rahoituksen ja toiminnan kehittämisen parlamentaarisen neuvottelukunta, 0 €/v.	5

Oikeusministeriön yhteydessä toimivien toimitelinten määrärahat vuonna 2023 ovat yhteensä 681 000 euroa. Määrärahasta valtaosa 400 000 € on varattu Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimintaan. Muiden pienemmillä määrärahoilla toimivien neuvottelu- ja lautakuntien menot muodostuvat pääasiassa niiden toimintaan osallistuville (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja(t) ja jäsenet) maksettavista palkkioista/kulukorvauksista.

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

1 Oikeudenkäyntiavustajalautakunta, 0 €/v.

Henkilöstömäärä: 2

Riippumattoman oikeudenkäyntiavustajalautakunnan tehtävänä on oikeudenkäyntiavustajista annetun lain (715/2011) mukaan myöntää luvat oikeudenkäyntiasiamiehenä ja -avustajana toimimiseen sekä päättää luvan peruuttamisesta ja seuraamusmaksun määräämisestä. Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja on oikeudenkäyntiasiamiehen ja -avustajan tehtävissään oikeuskanslerin, asianajajista annetun lain 6 a §:n 1 momentissa tarkoitetun valvontalautakunnan ja oikeudenkäyntiavustajalautakunnan valvonnan alainen. Vuonna 2022 oikeudenkäyntiavustajalautakunta myönsi 214 uutta oikeudenkäyntiavustajan lupaa. Oikeudenkäyntiavustajan omasta pyynnöstä lupa peruutettiin 110 avustajalta. Viran puolesta lupa peruutettiin valvontamaksujen maksamatta jättämisen johdosta yhdeltä avustajalta ja ilmeisen sopimattomuuden johdosta yhdeltä avustajalta. Valvontalautakunnan esityksestä lupa peruutettiin kurinpidollisena seuraamuksena yhdeltä avustajalta.

2 Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta, 400 000 €/v.

Henkilöstömäärä: 5

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on yhdenvertaisuuslain (1325/2014) sekä naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) noudattamista valvova, valtioneuvoston asettama itsenäinen ja riippumaton oikeusturvaelin, jonka päätökset ovat oikeudellisesti sitovia. Sen pääasiallisena tehtävänä on antaa oikeussuojaa niille, jotka kokevat tulleen syrjityksi. Hakemuksia ratkaistiin vuonna 2022 kaikkiaan 63. Vuonna 2022 lautakunta antoi syrjintää koskevia kieltopäätöksiä yhdeksän, joista uhkasakolla tehostettuja kolme. Lautakuntaan tuli vuonna 2022 uusia hakemuksia 121. Selkeästi suurin asiaryhmä on edelleen vammaisten henkilöiden syrjintää koskevat hakemukset, joita koskien on myös annettu eniten kieltopäätöksiä.

Vuonna 2022 Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan henkilötyövuosimäärä oli 4,3 htv. Tekninen kehys 2024-2027 sisältää oikeudenhoidon selonteossa osoitetun oikeudenhoidon rahoitusvajeen paikkaamiseksi 100 000 euroa momentille 25.01.50 Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan resurssien vahvistamiseen käsittelyaikojen lyhentämiseksi.

3 Arviointikriteerilautakunta, 30 000 €/v.

Henkilöstömäärä: -

Arviointikriteerilautakunta on perustettu 1.1.2015 voimaantulleen turvallisuusselvityslain soveltamisen tueksi ja yhdenmukaisten menettelyjen varmistamiseksi. Uusi turvallisuusselvityslaki koskee viranomaisen toteuttamaa henkilön tai yrityksen taustan selvittämistä.

Lautakunnan päätehtävänä on antaa yleisiä tulkintasuosituksia turvallisuusselvityksiä laativille viranomaisille. Lautakunta antaa myös lausuntoja yrityksen eräiden tehtävien hyväksymisestä henkilöturvallisuusselvitysmenettelyn piiriin. Lautakunnan asettaa valtioneuvosto.

Turvallisuusselvityksiä laatii ja niiden perusteella annettavia todistuksia koskevia asioita käsittelee usea eri viranomainen. Lautakunnan toiminnan tavoitteena on varmistaa lain yhdenmukainen soveltaminen riippumatta siitä, mikä viranomainen asiaa kulloinkin käsittelee.

Lautakunnan tulkintasuositukset eivät sellaisenaan ja muodollisesti sido toimivaltaisia viranomaisia.

4 Nimilautakunta, 3 000 €/v.

Henkilöstömäärä: -

Nimilautakunta toimii erityisenä asiantuntijaviranomaisena nimilain soveltamista koskevissa kysymyksissä. Etu- ja sukunimilain mukaan etu- ja sukunimen ilmoittamista ja muuttamista koskevat asiat käsittelee Digi- ja väestötietovirasto. Nimilautakunnan tehtävänä on antaa Digi- ja väestötietovirastolle lausuntoja etu- ja sukunimeä koskevissa asioissa. Lautakunnan tehtävänä on lisäksi antaa tuomioistuimille ja muille viranomaisille lausuntoja etu- ja sukunimeä koskevissa asioissa. Nimilautakunnan asiantuntijalausunnot eivät ole oikeudellisesti sitovia, mutta tosiasiallisesti lausunnoilla on vahva ohjausvaikutus. Lausuntotoiminnan tavoitteena on edistää lain yhdenmukaista soveltamista ja tarjota muille viranomaisille nimioikeudellista, kielitieteellistä ja nimistöntutkimuksen sekä sukututkimuksen asiantuntemusta. Nimilautakunta vastaanotti vuonna 2022 yhteensä noin 1190 lausuntopyyntöä.

5 Rikksentorjuntaneuvosto, 30 000 €/v.

Henkilöstömäärä: -

Suunnittelee ja toteuttaa toimia rikollisuuden ehkäisemiseksi. Tavoitteena on rikoksista aiheutuvien haittojen vähentäminen ja turvallisuuden edistäminen.

Paikallista rikksentorjuntaa edistetään antamalla asiantuntija-apua, osallistumalla oikeusministeriön myöntämän taloudellisen tuen jakoon ja tiedottamalla rikksentorjunnan hyvistä käytännöistä.

Rikksentorjuntaneuvoston edellinen toimikausi päättyi 2021. Rikksentorjunnan organisointia ja neuvoston tehtäviä selvitetään parhaillaan oikeusministeriössä virkatyönä. Neuvostolle osoitetut määrärahat liittyvät oikeusministeriön kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosastolla tehtävän rikksentorjuntaan liittyvän toiminnan kuluihin.

6 Ahvenanmaan valtuuskunta, 22 800 €/v.

Henkilöstömäärä: -

Ahvenanmaan valtuuskunta on Suomen valtion ja Ahvenanmaan maakunnan yhteinen riippumaton elin, joka käsittelee Ahvenanmaan lainsäädäntöä ja taloutta. Sen päätehtävänä on tarkistaa maakuntalait, vahvistaa taloudelliset tasoitukset ja hyvitykset ja antaa lausuntoja Ahvenanmaan itsehallintolainsäädäntöä koskevista asioista.

Ahvenanmaan valtuuskunta koostuu puheenjohtajasta ja neljästä muusta varsinaisesta jäsenestä sekä kahdeksasta varajäsenestä. Näistä puolet valitsee valtioneuvosto ja puolet Ahvenanmaan maakuntapäivät. Puheenjohtajana toimii Ahvenanmaan maaherra, jollei tasavallan presidentti määrää muuta henkilöä sovittuaan asiasta maakuntapäivien puheenjohtajan kanssa.

7 Etnisten suhteiden neuvottelukunta Etno, 80 000 €/v.

Henkilöstömäärä: -

Etnisten suhteiden neuvottelukunta (Etno) toimii valtakunnallisena vuoropuhelun foorumina. Etnisten suhteiden neuvottelukunta kokoaa yhteen valtakunnallisen, alueellisen ja paikallisen tason maahanmuuttotyön asiantuntijoita viranomaisista järjestöihin.

8 Henkilövahinkoasiain neuvottelukunta, 30 000–105 000 €/v.

Henkilöstömäärä: -

Henkilövahinkoasiain neuvottelukunta on lailla perustettu toimielin, jonka tavoitteena on henkilövahinkojen ja kärsimyksen korvaamista koskevan oikeus- ja korvauskäytännön yhtenäisyyden edistäminen.

Henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan tehtävänä on:

- seurata tuomioistuimissa ja eri korvausjärjestelmissä noudatettavaa korvauskäytäntöä;
- antaa yleisiä suosituksia kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta, pysyvistä haitasta sekä kärsimyksestä suoritettavien korvausten määristä;
- tehdä aloitteita henkilöön kohdistuvien vahinkojen korvaamista koskevissa kysymyksissä.

9 Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE, 5 000 €/v.

Henkilöstömäärä: -

KANE on oikeusministeriön yhteydessä toimiva kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta, jonka valtioneuvosto asettaa neljäksi vuodeksi kerrallaan. KANEn tehtävänä on edistää hallinnon ja kansalaisyhteiskunnan vuorovaikutusta sekä kehittää kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä.

Neuvottelukunta koostuu kansalaisyhteiskunnan, tutkimuksen, elinkeinoelämän sekä ministeriöiden ja muiden viranomaisten edustajista. Neuvottelukuntaan nimetään 19 jäsentä ja 19 varajäsentä sekä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

10 Kieliasiain neuvottelukunta, 3 000 €/v.

Henkilöstömäärä: -

Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata kielilain ja siihen liittyvän lainsäädännön täytäntöönpanoa ja soveltamista sekä edistää kansalliskielten käyttöä ja asemaa. Neuvottelukunta edistää myös vuoropuhelua kieliryhmien ja hallituksen välillä.

11 Talousosaamisen neuvottelukunta, 10 000 €/v.

Henkilöstömäärä: -

Talousosaamisen neuvottelukunnan tehtävänä on:

1. edistää talousosaamista ja sitä koskevaa kasvatusta ja tutkimusta sekä talousneuvonnan kehittämistä;
2. tukea ja edistää viranomaisten ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä talousosaamisen kehittämisessä ja ylivelkaantumisen ennalta ehkäisemissä;
3. seurata kansallisen talousosaamisen strategian toteutumista ja antaa tarvittaessa suosituksia strategian kehittämiseksi; sekä
4. edistää muulla kuin 1-3 kohdassa tarkoitetulla, niitä vastaavalla tavalla talousosaamista yhteiskunnassa

12 Viittomakieliasiaain neuvottelukunta, 3 000 €/v.

Henkilöstömäärä: -

Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Neuvottelukunnan tehtävänä on:

1. edistää vuoropuhelua ja yhteistyötä viittomakieltä käyttävien ja viranomaisten välillä
2. edistää viittomakieltä käyttävien yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja muiden perusoikeuksien toteutumista
3. toimia asiantuntijaelimenä antamalla lausuntoja sekä tekemällä esityksiä ja aloitteita
4. seurata ja arvioida viittomakielilain sekä viittomakieltä käyttävien yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja muiden perusoikeuksien toteutumista.

13 Yleishyödyllisten yhteisöjen rahoituksen ja toiminnan kehittämisen parlamentaarisen neuvottelukunta, 0 €/v.

Valtioneuvosto asetti yleishyödyllisten yhteisöjen rahoituksen ja toiminnan kehittämisen parlamentaarisen neuvottelukunnan 24.2.2023 alkaen eduskunnan toimikaudeksi, kunnes uusi neuvottelukunta on asetettu, kuitenkin korkeintaan 31.12.2023 asti.

Neuvottelukunnan tehtäviä ovat:

1. Seurata yleishyödyllisille yhteisöille (mm. kansalaisjärjestöille) suunnattua vuosittaista rahoitusta sekä toiminnan kehittämistä.
2. Neuvottelukunnalla olisi vahva neuvoa-antava rooli erityisesti rahoituksen kokonaistason määrittelyssä, mutta sillä ei olisi välitöntä ohjaavaa roolia.
3. Neuvottelukunta voisi myös kuulla ja antaa lausuntoja yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaedellytysten ja julkisen sektorin niille osoittamien resurssien kehittämisestä.

Lisäksi ensimmäisen neuvottelukunnan tehtäviin kuuluu arvioida parlamentaarisen neuvottelukunnan juridinen säädöspohja ja tehdä siitä esitys valtioneuvostolle neuvottelukunnan toimikauden loppuun mennessä.